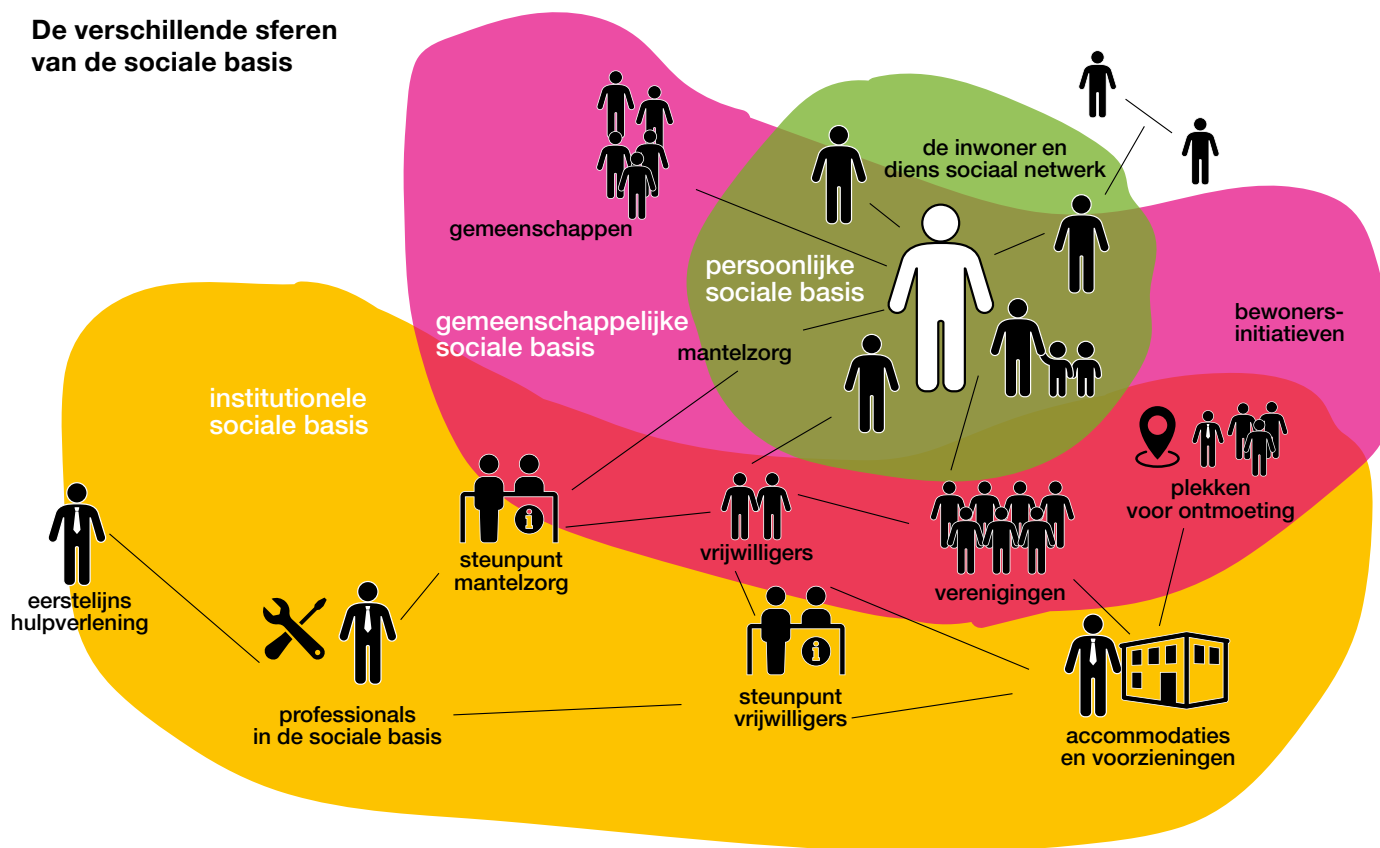

Sociaal werk

Sociaal werk is een laagdrempelige basisvoorziening in de buurt, die inzet op het versterken van de sociale en mentale veerkracht van bewoners en buurten. Dit heeft een preventieve uitwerking op de gezondheid. Sociaal werk helpt bewoners bij het aanpakken van problemen op alle levensgebieden, zodat ze (weer) sociaal kunnen functioneren en naar vermogen kunnen deelnemen aan de maatschappij. Vanuit laagdrempelige ontmoetingsplekken versterkt sociaal werk zo bewoners, buurten en gemeenschappen.

Mensen zijn sociale wezens. Maar je zomaar aansluiten bij een groep valt niet altijd mee. Een sociaal netwerk is echter cruciaal voor je functioneren, ouder worden, opgroeien of inburgeren en 'omzien naar elkaar'. Sociaal maakt gezond. Buurtnetwerken ontstaan echter niet vanzelf. Daar is een duurzame sociale infrastructuur voor nodig.

De verschillende sferen van de sociale basis

De inwoner en diens **persoonlijk** (hopelijk steunend) netwerk. Inwoners kunnen een (hulp) vraag hebben, maar ook ideeën/ initiatieven. Soms word je mantelzorger voor een naaste. Dit overkomt je en doe je op basis van jouw persoonlijke relatie met diegene.

Inwoners maken deel uit van **gemeenschappen**, in allerlei vormen. Inwoners worden lid van formele netwerken (zoals verenigingen, clubs) en nemen deel aan informele verbanden (zonder formele status). Inwoners zetten zich zowel incidenteel als structureel vrijwillig in (zowel via georganiseerd vrijwilligerswerk als ongeorganiseerd). Vaak gebruiken deze verbanden ruimtes om samen te komen.

Inwoners maken gebruik van accommodaties (bijvoorbeeld buurthuizen, bibliotheken en verenigingsgebouwen) om samen te komen. De **institutionele sociale basis** bestaat verder uit collectieve voorzieningen (vrijwilligerssteunpunten, mantelzorg-ondersteuning, etc.) en betaalde krachten (sociaal werkers zoals opbouwwerkers, jeugd- en jongerenwerk).

Bron: Britt, A. et al. (2023). Leren, sturen en verantwoorden in de sociale basis. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut/ Movisie. <https://www.verwey-jonker.nl/publicatie/leren-sturen-en-verantwoorden-in-de-sociale-basis/>

De kern van het sociaal werk

De sociaal werker

1. Is ondernemend en benut professionele ruimte
2. Versterkt eigen kracht en zelfregie
3. Is zichtbaar en gaat op mensen af
4. Signaleert en speelt in op veranderingen
5. Stimuleert verantwoordelijkheid en oplossingsgericht gedrag
6. Stuurt aan op betrokkenheid en participatie
7. Verheldert vragen en behoeften
8. Werkt samen en versterkt netwerken
9. Beweegt tussen verschillende werelden en culturen
10. Verbindt individuele en gemeenschappelijke vragen en potenties

Sociaal werker is een eigenstandig vak met een veelheid aan disciplines, rollen, functies en vaak lokale benamingen. Sociaal werkers delen hun basisvakmanschap, maar kunnen gespecialiseerd zijn en werken als kinder- en jongerenwerker, schuldhulpverlener, opbouw- of buurtwerker, ouderenadviseur, sociaal raadsman/vrouw, mantelzorgondersteuner, vrijwilligerscoördinator, in de maatschappelijke opvang, als maatschappelijk werker, in de peuteropvang of het vluchtelingenwerk. Sociaal werkers werken ook in bedrijven, het gevangeniswezen of als wijk- of buurtteamwerker.